

Oplegvel Collegebesluit

Portefeuille M. Divendal
Auteur Dhr. E.A. Föllmi
Telefoon 5113387 E-mail: efollmi@haarlem.nl
WZ/OGV Reg.nr. 2010/23710
Te kopiëren: Bijlage 1 en 2
B & W-vergadering van 23 februari 2010

Onderwerp

Vorbereiding centrale watergang en studie naar uitbreiding watersysteem Waarderpolder

DOEL: Besluiten

Het college wordt gevraagd akkoord te gaan met de nog te nemen stappen in de voorbereiding van de centrale watergang. Dit gebeurt binnen het door de raad in 2007 beschikbaar gestelde voorbereidingskrediet ad € 200.000 en is daarmee een bevoegdheid van het college.

Tevens wordt het college gevraagd akkoord te gaan met het uitvoeren van haalbaarheidsstudies naar de verdere uitbreiding van het watersysteem van de Waarderpolder. Dit is eveneens een bevoegdheid van het college. Omdat de centrale watergang en de haalbaarheidsstudies van invloed zijn op de ruimtelijke inrichting van de Waarderpolder, wordt ook de commissie Ontwikkeling over dit besluit geïnformeerd.

B&W

1. Het college gaat akkoord met de in paragraaf 7 voorgestelde stappen in de voorbereiding en uitvoering van de resterende delen van de centrale watergang.
2. Het college gaat akkoord met het uitvoeren van haalbaarheidsstudies naar de mogelijke uitbreiding van het watersysteem van de Waarderpolder, zoals voorgesteld in paragraaf 7.
3. De kosten van dit besluit bedragen € 70.000. Deze kosten zijn opgenomen in het Meerjarenprogramma Openbare ruimte, Groen en Verkeer 2010-2013 voor het jaar 2010.
4. Het hoogheemraadschap van Rijnland ontvangt na besluitvorming informatie over dit besluit.
5. Het besluit van het college wordt ter informatie gestuurd aan de commissie Beheer en de commissie Ontwikkeling.

Collegebesluit

Onderwerp:
Vorbereiding centrale watergang en studie naar uitbreiding watersysteem Waarderpolder
Reg. Nummer: 2010/23710

1. Inleiding

In het kader van de herstructurering van het bedrijvenpark Waarderpolder werken wij aan de realisatie van de **wateropgave** voor dit gebied. Als gevolg van de verwachte toename aan verharding en klimaatverandering zal er in de Waarderpolder op middellange termijn 6,3 ha nieuw oppervlaktewater in de vorm van singels en waterbergingsvijvers gegraven moet worden.

Een deel van het te graven water kan het beste als **centrale watergang** langs de nieuwe Oostweg worden gerealiseerd. Voor het tracé, zie onderstaande kaart.

De centrale watergang Waarderpolder met de aftakking naar de Waarderhaven

2. Besluitpunten college

1. Het college gaat akkoord met de in paragraaf 7 voorgestelde stappen in de voorbereiding en uitvoering van de resterende delen van de centrale watergang.
2. Het college gaat akkoord met het uitvoeren van haalbaarheidsstudies naar de mogelijke uitbreiding van het watersysteem van de Waarderpolder, zoals voorgesteld in paragraaf 7.
3. De kosten van dit besluit bedragen € 70.000. Deze kosten zijn opgenomen in het Meerjarenprogramma Openbare ruimte, Groen en Verkeer 2010-2013 voor het jaar 2010.

3. Beoogd resultaat

De centrale watergang:

- Zorgt voor de vanwege stedelijke verdichting en klimaatsverandering benodigde extra waterberging;
- Fungeert als secundaire blusvoorziening en verhoogt daarmee de veiligheid van de aanliggende bedrijven en kantoren;
- Draagt bij aan een hoogwaardige en aantrekkelijke inrichting van de openbare ruimte en daarmee aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor bedrijven;
- Biedt mogelijkheden om de verharding van de aanliggende panden, parkeerplaatsen, voet- en fietspaden van het gemengde rioolstelsel af te koppelen.

4. Argumenten

4.1 Centrale watergang

De centrale watergang vormt de ruggengraat van het toekomstige watersysteem van de Waarderpolder. Hiermee kan circa 1,2 ha van de verwachte benodigde extra waterberging van in totaal 6,3 ha gerealiseerd worden.

De realisatiekosten van deze watergang zijn in 2007 geraamd op € 5,31 miljoen.

Haarlem heeft voor deze watergang € 3,2 miljoen gereserveerd terwijl Rijnland heeft besloten hieraan maximaal € 2,1 miljoen bij te dragen.

De gemeenteraad is in oktober 2007 akkoord gegaan met de voorbereiding van de centrale watergang (raadsbesluit nr. 2007/182227) en heeft hiertoe € 200.000 beschikbaar gesteld. Vervolgens zijn essentiële onderdelen (zoals de aanleg van duikers en een wadi) van de watergang meegenomen bij de aanleg van de nieuwe Oostweg en de Schoterbrug. Tevens wordt dat deel van de centrale watergang dat binnen de Noordkop valt, geïntegreerd in het bouwrijp maken van de Noordkop. Delen van de centrale watergang zijn/worden dus gerealiseerd binnen andere projecten. De besluitvorming en financiering vond/vindt via deze projecten plaats. Hiermee wordt werk met werk gemaakt en wordt voorkomen dat delen van de Oostweg en de Noordkop vanwege de centrale watergang opnieuw op de schop moeten.

4.2 Bijdrage Rijnland

Oorspronkelijk verbond het hoogheemraadschap van Rijnland haar bijdrage ad € 2,1 miljoen aan de voorwaarde dat de watergang in zuidelijke richting doorgetrokken wordt naar de Amsterdamsevaart (zie brief van Rijnland dd 30 jan. 2009 in **bijlage 1**).

Omdat de technische, ruimtelijke en financiële haalbaarheid van deze zuidelijke 'doorsteek' uiterst onzeker is en nog onderzocht moet worden, heeft Rijnland betreffende voorwaarde aangepast. Nu verbindt Rijnland € 1,4 miljoen direct aan de aanleg van de centrale watergang. De resterende bijdrage ad € 0,7 miljoen komt beschikbaar wanneer het gemeentebestuur op grond van haalbaarheidsstudies een besluit heeft genomen hoe het watersysteem zal worden uitgebreid (zie brief van Rijnland dd 4 nov. 2009 in **bijlage 2**).

4.3 Uitbreiding watersysteem

Voor de uitbreiding van het watersysteem Waarderpolder komen de volgende locaties en mogelijkheden in aanmerking:

a) Opengraven Schoteroog

Dit gebeurt inmiddels in het kader van de realisatie van de Jachthaven Schoteroog.

b) Uitgraven Waarderhaven

De Waarderhaven zal ter verbetering van de brandveiligheid van de woonboten worden verlengd. Dit zorgt voor extra waterberging.

c) Openleggen Amsterdamsevaart, Papentorenvest en gedempte Oostersingel

De ideeën voor het weer open leggen van deze gedempte grachten zijn terug te vinden in de plannen van de Spoorzone, Integraal Waterplan Haarlem, het Structuurplan Haarlem en de Gebiedsvisie Oostradiaal. In het bestemmingsplan Papentorenvest zijn het opengraven van de Papentorenvest en de Gedempte Oostersingel planologisch mogelijk gemaakt.

d) Waterberging Waarderplas

In Penningsveer bestaat de mogelijkheid om het waterrijke gebied ten zuiden van de rioolwaterzuivering als waterbergingvijver in te richten. Hiermee worden natuur, recreatie en waterberging met elkaar gecombineerd. In het Bestemmingsplan Penningsveer wordt hier al rekening mee gehouden. Deze waterbergingvijver “de Waarderplas” dient met een open watergang langs de Mollerusweg met de centrale watergang verbonden worden.

e) Verbinding centrale watergang met de Amsterdamsevaart

Oorspronkelijk gold deze zuidelijke doorsteek dus als voorwaarde voor Rijnland's bijdrage aan de centrale watergang (zie voorgaande paragraaf). Realisatie van deze verbinding kan alleen met instemming van de zittende bedrijven, zoals Enschede en Connexion.

Ad c) De mogelijkheden voor het openleggen van de Amsterdamsevaart, Papentorenvest en gedempte Oostersingel zijn sterk afhankelijk van de toekomstige herontwikkeling van de Amsterdamsevaartweg en omgeving. Onderzoek naar de haalbaarheid van deze watergangen is nu nog niet aan de orde.

Ad d) en e) Met de waterberging Waarderplas en de zuidelijke doorsteek wordt direct aangetakt aan de centrale watergang. Hiermee ontstaat een robuust netwerk aan watergangen dat zorgt voor extra waterberging. Onderzoek naar de ruimtelijke, technische en financiële haalbaarheid van de waterberging Waarderplas en de zuidelijke verbinding naar de Amsterdamsevaart zal dit jaar worden uitgevoerd. De resultaten van deze studies moeten in de eerste helft van 2011 leiden tot een besluit van de gemeenteraad over de uitbreiding van het watersysteem Waarderpolder.

5. Financiële paragraaf

5.1 Realisatiekosten centrale watergang

De realisatiekosten van de centrale watergang zijn in 2007 geraamd op € 5,31 miljoen. Dat is inclusief de aftakking naar de Waarderhaven en de ondergrondse verbinding (persleiding) naar de Industriehaven. Inmiddels zijn bij de realisatie van de Oostweg en de Schoterbrug een aantal duikers en een wadi aangelegd. Het opengraven van het noordelijke deel van de centrale watergang wordt in het bouwrijp maken van de Noordkop meegenomen.

Voor de realisatie van de resterende delen van de centrale watergang worden de kosten op € 4,42 miljoen geraamd (prijspeil 2010).

5.2 Beschikbare budget centrale watergang

Bij de vaststelling van het voorbereidingskrediet van de centrale watergang in 2007 is rekening gehouden met de volgende budgetten:

Programma/project	In €	Totaal in €
Oostweg	400.000	
Programma Waarderpolder	800.000	
Integraal Waterplan Haarlem (IP-post 64.04a)	2.000.000	
Totale bijdrage Haarlem		3.200.000
Totale bijdrage Rijnland		2.100.000
Totaal		5.300.000

Tot eind 2009 zijn vanuit de diverse projecten de volgende budgetten aan de centrale watergang uitgegeven dan wel geprogrammeerd:

Programma/project	In €	Totaal in €
Oostweg: duikers en wadi	308.500	
Programma Waarderpolder: watergang Noordkop	500.000	
Integraal Waterplan Haarlem (IP-post 64.04a): voorbereiding	18.000	
Schoterbrug: duiker Oostweg (50% vd kosten)	150.000	
MJP OGV onderhoud water en oevers: duiker Oostweg (50% vd kosten)	150.000	
Totale uitgaven Haarlem		1.126.500
Totale uitgaven Rijnland		0
Totaal		1.126.500

De budgetten die nog beschikbaar zijn voor de realisatie van de resterende delen van de centrale watergang zijn dus als volgt:

Programma/project	In €	Totaal in €
Oostweg	91.500	
Programma Waarderpolder	300.000	
Integraal Waterplan Haarlem (IP-post 64.04a)	1.982.000	
Totale bijdrage Haarlem		2.373.500
Totale bijdrage Rijnland		2.100.000
Totaal		4.473.500

Met het beschikbare budget ad € 4,47 miljoen kunnen de resterende delen van de centrale watergang kostendekkend gerealiseerd worden.

Activering van deze budgetten gebeurt bij de vaststelling van het uitvoeringskrediet voor de resterende delen van de centrale watergang. Naar verwachting neemt de gemeenteraad hierover medio 2011 een besluit.

5.3 Beschikbare budget haalbaarheidsstudies uitbreiding watersysteem

Voor de haalbaarheids- en tracestudies van de zuidelijke doorsteek en de waterberging Waarderplas is in het Meerjarenprogramma OGV voor 2010 € 70.000 gereserveerd.

6. Kanttekeningen

6.1 MSD

Een deel van de centrale watergang met aftakking naar de Waarderhaven komen op het terrein van chemieconcern Merck Sharp & Dohme BV (MSD) te liggen. Eerste verkennende gesprekken hierover met MSD hebben in 2008 plaatsgevonden, en waren van de kant van MSD afwachtend positief. Nu Rijnland een positief besluit heeft genomen over haar bijdrage aan de centrale watergang zal Haarlem het overleg met MSD verder voeren. Rijnland wordt uitgenodigd hierin te participeren.

7. Uitvoering

7.1 Voorbereiding en uitvoering centrale watergang

Planning van de voorbereiding en uitvoering van de centrale watergang ziet er als volgt uit:

Omschrijving werk	Wanneer
Binnen het werk van de Oostweg	
Realisatie duikers en wadi	gerealiseerd
Binnen het werk van de Schoterbrug	
Realisatie duiker	gerealiseerd
Binnen het werk van de Noordkop	
Realisatie noordelijk deel centrale watergang	Apr. 2010 – apr. 2011
Resterende delen van de centrale watergang	
Maken voorlopig ontwerp (VO), incl. gesprekken met MSD	Apr. 2010 – feb. 2011
Vaststellen VO	Feb. 2011
Inspraak VO	Mrt. 2011
Vaststellen definitief ontwerp (DO)	Juni 2011
Maken bestek, aanbesteding en gunning	Juli – dec. 2011
Vaststellen uitvoeringskrediet	Sept. 2011
Realisatie	Jan. – okt. 2012

7.2 Uitvoering haalbaarheidsstudies

Onderzoek naar de ruimtelijke, technische en financiële haalbaarheid van de verbinding van de centrale watergang met de Amsterdamsevaart en de waterberging in Penningsveer (Waarderplas) gaan in april dit jaar van start. Rijnland wordt uitgenodigd hierin te participeren. De studies moeten in de eerste helft van 2011 zijn afgerond. Op basis van de resultaten van de haalbaarheidsstudies zullen wij een besluit nemen over de mogelijke uitbreiding van het watersysteem in de Waarderpolder. Dit besluit is cruciaal voor de resterende bijdrage van Rijnland ad € 0,7 miljoen aan de centrale watergang en zal voor de vaststelling van het uitvoeringskrediet in sept. 2011 (zie bovenstaande tabel) genomen moeten worden.

8. Bijlagen

- Bijlage 1: Brief van Rijnland d.d. 30 januari 2009 met kenmerk 08.34771
Bijlage 2: Brief van Rijnland d.d. 4 november 2009 met kenmerk 09.29824

Het college van burgemeester en wethouders

de secretaris

de burgemeester

Hoogheemraadschap van
Rijnland

GEMEENTE	
Zaak nr. 13087	Deur nr.
Afd. WZ/ORGV	Kantoor
Reg. datum: 03 FEB 2009	
Afdoen. datum: 11.08.2009	Ontv. bew. nee
Behandelaar: E. Föllmi	Paraaf afgedaan

uw kenmerk: WZ/ORGV/2008/133052
uw brief van: 7 augustus 2008
ons kenmerk: 08.34771
bijlagen: Overzicht centrale watergang met kostenraming
inlichtingen: G. van Bruggen
doorkiesnummer: 071 306 3335
onderwerp: Verzoek bijdrage Rijnland aan centrale watergang Waarderpolder

Burgemeester en wethouders
van de gemeente Haarlem
Postbus 511
2003 PB Haarlem

Leiden, 30 JAN. 2009

Geacht college,

In uw brieven van 9 oktober 2007 en 7 augustus 2008 verzoekt u ons een bijdrage te leveren in de aanleg van een centrale watergang in de Waarderpolder. Wij kunnen u berichten dat de verenigde vergadering op 17 december jl. heeft ingestemd om onder voorwaarden een bijdrage van maximaal € 2.100.000,- voor de aanleg van een nieuw watersysteem in Haarlem Waarderpolder toe te kennen.

Overwegingen

Zoals wij in de bestuurlijke overleggen hebben aangegeven vinden wij het belangrijk dat water voldoende ruimte krijgt bij ruimtelijke ontwikkelingen. Voor nieuwbouwprojecten betekent dit dat al in de planfase ruimte moet worden gereserveerd voor water. De kosten daarvoor moeten uit de planexploitatie komen. In de overleggen is afgesproken dat wij in een vroeg stadium bij de planvorming worden betrokken zodat er nog voldoende speelruimte is om een goede waterstructuur te realiseren. Voor gebieden met bestaande bebouwing (zoals Waarderpolder) is de ruimtelijke inpassing voor nieuw water vaak moeilijker.

In het kader van het integraal waterplan is afgesproken voor het industrieterrein Waarderpolder een studie te doen naar de wateropgave als gevolg van toenemende bedrijvigheid. Op dit moment is er in Waarderpolder geen mogelijkheid om te graven oppervlaktewater in verbinding te brengen met de boezem. Door in een vroeg stadium mee te liften met de aanleg van een weg kan een centrale watergang worden aangelegd die kan dienen als ruggengraat voor een nieuw watersysteem, waarmee wel op de boezem kan worden aangesloten. De gemeente Haarlem heeft aan Rijnland gevraagd een bijdrage van € 2,1 mln. te geven voor de aanleg van die centrale watergang. Omdat met een centraal watersysteem een integrale oplossing voor de wateropgave wordt verkregen die in keurvergunningen voor afzonderlijke bedrijven niet te realiseren is, is Rijnland bereid mee te betalen voor de aanleg van een samenhangend watersysteem.

Voorwaarden voor de bijdrage

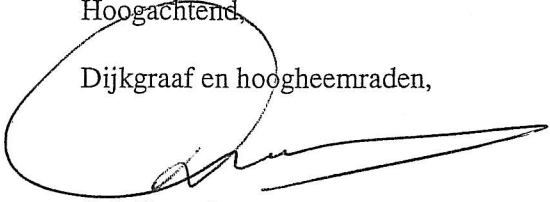
Wij verbinden aan onze toezegging de volgende voorwaarden:

1. De gemeente draagt zorg voor de aanleg van een watersysteem in de Waarderpolder zoals dat is aangegeven in het rapport "Wateropgave Waarderpolder Spoorzone Oost, Haarlem, Definitief (Wareco, 11 juli 2006) Inrichtingsvariant 1". Wanneer door problemen in de uitvoering van dit ontwerp moet worden afgeweken blijft de taakstelling dat voldoende oppervlaktewater (15 % compensatie voor toename verhard oppervlak) in een samenhangend watersysteem wordt gerealiseerd
2. In de actualisering van bestemmingsplan bedrijventerrein Waarderpolder zal worden veiliggesteld dat het watersysteem zoals bedoeld in de eerste voorwaarde kan worden uitgevoerd. Naar verwachting is dit bestemmingsplannen in 2010 gereed.
3. Onze bijdrage is gebaseerd op het ontwerp van de "Tracéstudie centrale watergang door de Waarderpolder te Haarlem, voorlopig ontwerp (Wareco 19 februari 2007)". Dit betreft de centrale watergang met de aftakking naar de Waarderhaven (zie bijlage) Bij wijzigingen in uitvoering of kosten zal opnieuw moeten worden gezien of de bijdrage in stand blijft.
4. De gemeente zorgt zelf (al dan niet met een bijdrage van derden die voor uitbreiding van verharding compensatie moeten aanleggen) voor de financiering van de overige watergangen die ter compensatie van de toename van verhard oppervlak in de Waarderpolder moeten worden aangelegd.
5. De geplande persleiding onder de Conradweg wordt vervangen door open water, aansluitend op de Amsterdamse Vaart.
6. In het gebied wordt, waar mogelijk, hemelwater afgekoppeld van de riolering.

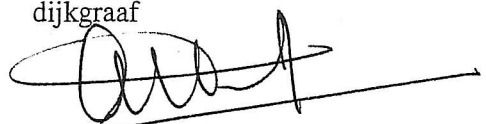
Voor de volledigheid wijzen wij u er op dat voor de werkzaamheden voor de realisatie van de watergangen tijdig een keurvergunning moet worden aangevraagd.

In uw brief geeft u aan dat u graag wil dat wij meedenken over de verdere realisatie van het toekomstig watersysteem in de Waarderpolder. Wij gaan hier graag op in en wij vertrouwen er op dat in de Waarderpolder een goed watersysteem gerealiseerd wordt.

Hoogachtend,
Dijkgraaf en hoogheemraden,

G.J. Doornbos,
dijkgraaf

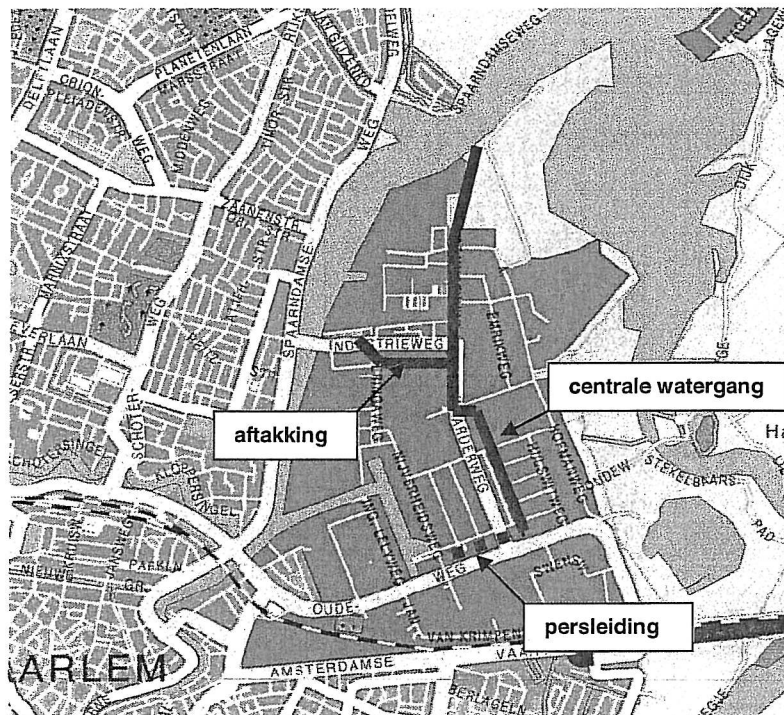

ir. A. Haitjema,
secretaris

Bijlage Kostenraming met overzicht centrale watergang met aftakking en overzicht totaal toekomstig watersysteem Waarderpolder.

Centrale watergang Waarderpolder

Kostenraming (bedragen excl. BTW)

Centrale watergang	€ 4.703.028,-
Aftakking	€ 603.978,-
Totaal	€ 5.307.006,-

De centrale watergang vormt de ruggengraat voor een totaal watersysteem voor de Waarderpolder. Het aan te leggen systeem bestaat uit een aantal watergangen op boezemniveau en een aanvullende berging in de Waarderplas. (zie overzicht op de volgende bladzijde: inrichtingsvariant 1, boezempeil uit het rapport “Wateropgave Waarderpolder, Spoorzone Oost, Haarlem, definitief”, Wareco 11 juli 2007).

Hoogheemraadschap van
Rijnland

GEMEENTE HAARLEM	
Zak nr. 2009/175697	Doc nr. 2009/213452
Afd. WZ/ORGV	Kopie:
Reg. datum - 6 NOV 2009	
Uitvoerdatum:	Ontv. no.
Behandelaar E. Follmi	Paraaf afzender EP

uw kenmerk: WZ/ORGV/2009/171584
uw brief van: 10 september 2009
ons kenmerk: 09.29824
bijlagen:
inlichtingen: G. van Bruggen
doorkiesnummer: 071 306 3335
onderwerp: Bijdrage Rijnland aan centrale
watergang Waarderpolder

Burgemeester en wethouders
van de gemeente Haarlem
Postbus 511
2003 PB Haarlem

Leiden,

- 4 NOV. 2009

Geacht college,

In uw brief van 10 september 2009 geeft u aan hoe u de inrichting van een duurzaam watersysteem in Haarlem Waarderpolder vorm wilt geven. U geeft ook aan tegen problemen aan te lopen bij de uitvoering van één van de voorwaarden die onze VV heeft gesteld, namelijk dat de centrale watergang een open verbinding krijgt naar de Amsterdamse Vaart. Doordat nog een aantal zaken rond deze watergang geregeld moet worden, kan deze niet op korte termijn worden aangelegd, terwijl u de bijdrage van ons nodig hebt om de centrale watergang op korte termijn te kunnen aanleggen. U stelt voor deze verbinding niet als voorwaarde bij de centrale watergang, maar als potentiële uitbreiding van de centrale watergang te beschouwen.

Wij onderkennen het belang van de aanleg van de centrale watergang op korte termijn, als voorwaarde om in Waarderpolder een goed watersysteem aan te kunnen leggen. Bij de behandeling van uw verzoek om een bijdrage in de vergadering van december 2008 heeft de Verenigde Vergadering echter nadrukkelijk gesteld dat het van groot belang is dat de watergang ook deel gaat uitmaken van een robuust watersysteem. Wij stellen dan ook voor dat u gelijktijdig met de aanleg van de centrale watergang een tracéstudie en een haalbaarheidsstudie voor de zuidelijke watergang en eventuele alternatieven uitvoert, zodat duidelijk wordt hoe de verdere uitbreiding van het watersysteem kan worden uitgevoerd. Om de aanleg van de centrale watergang veilig te stellen verbinden wij een substantieel deel van de gevraagde bijdrage direct aan de aanleg van de watergang (2/3 deel), het resterende deel komt beschikbaar wanneer het gemeentebestuur op grond van de haalbaarheidsstudies een besluit heeft genomen hoe het watersysteem zal worden uitgebreid. Dit betekent dat 2/3 deel van onze bijdrage kan worden gedeclareerd na het gereedkomen van de centrale watergang, en dat het restant kan worden gedeclareerd nadat wij van u een schriftelijke bevestiging hebben ontvangen dat de uitbreiding, zoals die uit de haalbaarheidsstudie volgt, ook wordt uitgevoerd.

Hoogheemraadschap van
Rijnland

Overigens blijven de overige voorwaarden van toepassing.

Hoogachtend,

Dijkgraaf en hoogheemraden,

G.J. Doornbos,
dijkgraaf

ir. A. Hätjema,
secretaris